LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
Palveluosasto/ Peruspalveluyksikkö
Mikael Åkermarck

15.10.2018

Hallintovaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta sekä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain muuttamisesta (HE 60/2018 vp)

Hallintovaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintä- ministeriöltä lausuntoa otsikkoasiassa. Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa valiokunnalle kunnioittavasti seuraavaa:

Liikenne- ja viestintäministeriö on osallistunut valtiovarainministeriön asettamaan työryhmän työskentelyyn ja kommentoinut valtiovarainministeriölle liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle kuuluvia asioita saavutettavuusdirektiiviehdotuksen valmistelun aikana.

Audio- ja audiovisuaaliset palvelut

Liikenne- ja viestintäministeriö on kannattanut direktiivin valmistelun yhteydessä tehtyä rajausta siitä, että julkisen sektorin yleisradioyhtiöiden audio - ja audiovisuaaliset materiaalit rajataan lain soveltamisalan ulkopuolelle. Laissa Yleisradio Oy:stä (1380/1993) säädetään julkisen sektorin yleisradioyhtiön tehtävistä, jotka pitävät sisällään myös erityisryhmien huomioon ottamisen palvelujen tarjonnassa. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että hallituksen esityksessä oleva julkisen sektorin yleisradioyhtiöiden verkkopalvelujen rajaaminen lain ulkopuolelle mahdollistaa kansallisen liikkumavaran verkkopalvelujen saavutettavuuden kehittämisessä ja suunnittelussa.

Ministeriön hallinnonalan virastojen verkkosivustojen esteettömyyden kehittäminen vastaamaan direktiivin vaatimuksia

Liikenne- ja viestintäministeriö julkaisi viime vuonna toimenpideohjelman – Liikenteen ja viestinnän digitaaliset palvelut esteettömiksi vuosille 2017-2021. Ohjelma on tarkoitettu ensi sijassa ministeriön hallinnonalanvirastoille ja on kytköksissä virastojen vuotuisiin tulostavoitteisiin. Tulostavoitteiden mukaisesti virastot ovat käynnistäneet virastojen verkkosivustojen esteettömyyden kehittämisen vastaamaan saavutettavuusdirektiivin vaatimuksia edellyttämässä aikataulussa.

Sähköinen tunnistaminen

Ehdotuksella on yhtymäkohtia liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla erityisesti myös vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annettuun lakiin (619/2009).

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite: Eteläesplanadi 16, Helsinki
Postiosoite: PL 31, 00023 Valtioneuvosto
Puhelin: 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Esityksen mukaan uutta lakia sovellettaisiin vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain 12 §:ssä säädettyyn rekisteriin merkittyjen tunnistuspalvelun tarjoajien tunnistuspalveluihin. Saavutettavuusdirektiivin vaatimuksiin nähden kyseessä olisi soveltamisalan kansallinen laajennus. Laajennusta perustellaan muun muassa siten, että tosiasiallisen saavutettavuuden toteuttaminen edellyttää myös saavutettavuusvaatimusten ulottamista niihin palveluihin, jotka ovat olennaisia tai pakollisia käytettäessä julkisen hallinnon digitaalisia palveluja.

Suomalainen vahvan sähköisen tunnistamisen järjestelmä perustuu pitkälti yksityisen sektorin tuottamiin tunnistusvälineisiin (pankkitunnuksiin ja mobiilivarmenteisiin). Liikenne- ja viestintäministeriö on tuonut esityksen valmistelun yhteydessä esiin, että soveltamisalaa tulisi laajentaa kansallisesti niihin ainoastaan siinä määrin kuin on välttämätöntä tavoitteiden saavuttamiseksi. Esityksen taustalla olevasta EU-sääntelystä johtuu, että yleisten saavutettavuusvaatimusten lopullinen sisältö on sidoksissa ja määräytyy komission täytäntöönpanosäädösten perusteella, jotka annetaan suoraan sovellettavina asetuksina.

Kaikissa sähköisiä tunnistuspalveluita koskevissa vaatimuksissa olisi ministeriön näkemyksen mukaan tärkeää ennakoida myös uudet markkinoille tulevat palvelut ja ottaa huomioon, ettei sääntelyllä tarpeettomasti nosteta markkinoillepääsyn kynnystä.

Liikenne- ja viestintäministeriön käsityksen mukaan sähköisiin palveluihin liittyvät saavutettavuusongelmat ovat erilaisia ja voivat liittyä digitaalisen palvelun muodostaman palveluketjun eri osiin, eli muuhunkin kuin sähköiseen tunnistamiseen. Sähköisen julkisen palvelun tarjoajan tulisi huolehtia, että sen tarjoama palvelu on kaikissa palvelun käytön vaiheissa eri käyttäjäryhmille saavutettava, eikä sähköinen palveluketju katkea saavutettavuusongelmasta johtuen.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi